

David TITL, *Třeboň, pasovští a stavovské povstání*, České Budějovice 2017 (= bakalářská práce, Historický ústav, Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), 57 s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Student si ve své bakalářské práci kladl za cíl „popsat a postihnout válečnou úlohu města Třeboně ve dvou velkých válečných konfliktech“, tedy za vpádu Pasovských v roce 1611 a následně v průběhu stavovského povstání let 1618-1620, ovšem s přesahem do února, resp. března 1622, kdy se Třeboň vzdala Baltazaru Marradasovi. Spolu s tím chtěl dopad obou střetů navzájem porovnat. Spíše než úlohou Třeboně v obou vojenských konfliktech je ale předkládaná práce vedena snahou o postižení válečné každodennosti města, tedy sledování dopadů válečných událostí na život tamních měšťanů a dalších obyvatel. Oporou se Davidu Titlovi stala nejen literatura věnovaná vpádu Pasovských a průběhu stavovského povstání na jihu Čech, včetně velmi podrobných prací regionálních badatelů, ale také bohatá sbírka *Historica Třeboň* a písemnosti uložené v Archivu města Třeboň. Jejich představení věnoval úvodní kapitulu předkládané bakalářské práce.

Po nezbytném kompilativně pojatém pojednání o dějinách Třeboně do roku 1618, v němž se věnoval zejména držbě panství a stručně též třeboňské rybníční soustavě, která ostatně měla sehrát roli i v obou sledovaných vojenských střetech, se v následující kapitole zabýval vpádem pasovských. Přehledně představil jeho mezinárodní pozadí a popsal jeho průběh, který uzavřel podrobným výkladem o jeho dozvucích, které se z velké části odehrávaly právě na Třeboňsku, kde se vojsko čekající na dlužný žold pokusilo o dobytí některých měst včetně Třeboně.

Samostatnou pozornost autor následně věnoval rozsáhlému požáru, který postihl město v dubnu 1618. Ničivou pohromu interpretoval jako neblahou předzvěst nastávajících válečných let, do nichž Třeboň v důsledku zničení či poškození řady budov vstupovala značně ochromená.

V důsledku politické orientace Petra ze Švamberka se město od samého počátku stavovského povstání ocitlo na odbojné straně a muselo se tak vyrovnávat s brzkou přítomností stavovské posádky, která se na následující bezmála čtyři roky ve městě usadila a stala se součástí jeho každodennosti. Jak se Davidu Titlovi podařilo ukázat, třeboňští měšťané v poškozeném a zadluženém městě přítomnost vojáků vnímali se zjevnými rozpaky. Zdá se však, že více než město samotné trpělo přítomností vojáků okolní panství. Větší pozornost

student věnoval císařským útokům na město, které se odehrály v březnu 1620 a únoru 1621. Naopak závěrečný rok císařského obléhání zůstal, patrně vzhledem k nedostatku pramenů, stranou jeho pozornosti.

Předkládaná práce se spíše než na interpretaci válečné úlohy města v obou vojenských střetech soustředí na popis válečné každodennosti ve městě. Její poznání je limitováno výpovědní hodnotou dochovaných pramenů, které o reflexi vojenského nebezpečí prozrazují méně, než by si bylo možné přát. Čtenář tak marně hledá odpověď na otázku, jak třeboňští měšťané reflektovali stavovské a císařské vojáky, jak vnímali pokračující vojenské operace v době, kdy již okolní města nebyla vystavena vojenským operacím, nebo jak reagovali na změnu svého právního statusu. Autor se přitom soustředil na samotné město a stranou jeho pozornosti zůstala správa švamberského panství. Na zodpovězení otázky, jak vojenské operace vrcholící obležením města postihly vrchnostenské hospodaření jednoho z vůdců stavovské revolty, by bylo nutné podniknout průzkum pramenů velkostatkové provenience.

Přílohou předkládané práce jsou čtyři textové přílohy, které však David Titl nijak neočíslaval, neopatřil jejich soupisem ani poznámkovým aparátem. Naopak velkým kladem bakalářské práce je autorův čtivý jazyk, v němž se až na nepatrné výjimky nevyskytují prohřešky vůči rodnému jazyku.

Předkládanou bakalářskou práci Davida Titla doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji ještě stupněm **v ý b o r n ě**.

Jindřichův Hradec, 25. srpen 2017

Doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.